

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Mjesečni izvještaj o izdanim građevinskim dozvolama (GRAĐ-44a)
za 2022.

Organizacijska jedinica: Služba statistike građevinarstva

Priredio: Srećko Palej

ožujak 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj statističkog istraživanja o izdanim građevinskim dozvolama jest dobivanje podataka o vrstama, građevinskoj veličini, predviđenoj vrijednosti i lokaciji građevina koje se namjeravaju graditi, vrsti investitora te o broju i korisnoj površini stanova u zgradama za koje su izdane građevinske dozvole.

Na temelju podataka o izdanim građevinskim dozvolama može se predvidjeti dinamika kretanja građevinske djelatnosti, budućih radova te struktura investicija na razini države i na razini lokalne samouprave. Podaci su temelj za planiranje proizvodnje građevinskih materijala i gotovih građevinskih elemenata za ugradnju te drugih industrijskih proizvoda za opremanje zgrada i stanova, za donošenje odluka o razvijanju građevinskog poduzetništva i različitih usluga vezanih za stanovanje i slično.

Predmet istraživanja jest svaka izdana građevinska dozvola za građevine predviđene Zakonom o gradnji (NN, br. 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.).

- Izvještajno razdoblje

Mjesec

- Pravni akti i drugi sporazumi

Pravne osnove za Mjesečni izvještaj o izdanim građevinskim dozvolama (obrazac GRAĐ-44a) jesu:

- Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)
- Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske
- Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske – Uredba (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika.

Obveza izvještajnih jedinica za dostavu podataka temelji se na članku 45. Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netočnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom roku povlači prekršajne odredbe iz članka 76. navedenog Zakona.

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija vrsta građevina

- Statistički pojmovi i definicije

Prema Metodologiji za kratkoročne pokazatelje u građevinarstvu, pod građevinskom dozvolom podrazumijeva se dozvola za početak gradnje koju nadležno tijelo izdaje investitoru na njegov zahtjev.

To je općenita definicija, a svaka država ima vlastite propise kojima se to područje detaljnije definira.

U Republici Hrvatskoj izdavanje građevinskih dozvola obavlja se prema odredbama Zakona o gradnji (NN, br. 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.).

Građevinske dozvole jesu izdani (pravomoćni) akti na temelju kojih se može pristupiti građenju.

Izveštajem se obuhvaćaju izdane građevinske dozvole za gradnju novih građevina i rekonstrukciju postojećih građevina.

Izveštajem se prikupljaju sljedeći podaci:

- broj izdanih građevinskih dozvola prema vrstama građevina, radova te investitoru radova
- građevinska veličina zgrada (u m² i m³)
- predviđena vrijednost radova na građevinama za koje su izdane dozvole za građenje
- broj i korisna površina stanova
- broj stanova prema vrstama zgrada i radova te broju soba.

Podaci se prikupljaju mjesečno i obuhvaćaju sve izdane građevinske dozvole u izvještajnome mjesecu.

Detaljnije definicije varijabli nalaze se u Metodološkim uputama br. 68 "Mjesečni izvještaj o izdanim odobrenjima za građenje (Revizija 2011.)", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012. te u Uredbi (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika.

- **Statistička jedinica**

Izveštajne jedinice jesu upravna tijela velikih gradova, Grada Zagreba i županija nadležna za upravne poslove graditeljstva te Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, koji izdaju građevinske dozvole.

Jedinice promatranja jesu izdane građevinske dozvole za sve vrste građevina i radova.

- **Statistička populacija**

Izdane građevinske dozvole za građenje svih vrsta građevina i radova; broj građevina; građevinska veličina zgrada (bruto površina i volumen); korisna površina zgrada; broj stanova prema vrsti radova i broju soba te korisna površina stanova.

Obuhvaćeno je 139 izvještajnih jedinica koje su izdavale građevinske dozvole.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Korisnici statističkih podataka o izdanim građevinskim dozvolama nalaze se u svim područjima gospodarskoga i društvenog života, od poslovnih subjekata, medija, ekonomskih analitičara, istraživača i studenata do tijela državne uprave, stručno-poslovnih organizacija (Hrvatska gospodarska komora), neprofitnih organizacija (Hrvatska udruga poslodavaca) financijskih institucija (Hrvatska narodna banka, Raiffeisen bank itd.) i drugih međunarodnih ustanova.

1.1.1. Potrebe korisnika

Korisnici statističkih podataka o izdanim građevinskim dozvolama nalaze se u svim područjima gospodarskoga i društvenog života, od poslovnih subjekata, medija, ekonomskih analitičara, istraživača i studenata do tijela državne uprave, stručno-poslovnih organizacija (Hrvatska gospodarska komora), neprofitnih organizacija (Hrvatska udruga poslodavaca), financijskih institucija (Hrvatska narodna banka, Raiffeisen bank itd.) i drugih međunarodnih ustanova koji se koriste serijama podataka o broju i vrsti građevina za koje su izdane građevinske dozvole, broju i površini zgrada i stanova te stanovima prema broju soba.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Podaci o zadovoljstvu korisnika nisu raspoloživi.

1.2. Potpunost

Podaci su potpuni i u skladu su s konceptima i definicijama prema zahtjevima Uredbe (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te Provedbene uredbe Komisije (EU) 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

100%

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo. Državni zavod za statistiku koristi se detaljnim istraživanjem kao metodom prikupljanja podataka, a ne uzorkom. Cilj je prikupiti izdane građevinske dozvole (cijelu populaciju) svih vrsta građevina i radova prema NKVG-u.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške vežu se za sve ostale pogreške nevezane za izbor uzorka – obuhvat, mjerenje, obradu i neodgovor.

Redovito se izračunavaju i kontroliraju.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Obuhvat izdanih građevinskih dozvola zadan je prema NKVG-u i obuhvaća područje 1 (zgrade) i područje 2 (ostale građevine). Nijedno područje (jedinica) nije isključeno iz obuhvata, tako da je pogreška obuhvata "0".

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Uzroci pogrešaka mjerenja u tijeku prikupljanja podataka nastaju zbog neznanja, nepažnje, manjka poštovanja prema važnosti statistike, neznanja kako odgovoriti, svjesnoga/nesvjesnog prikazivanja netočnih podataka koje pružaju davatelji podataka. Problemi koji nastaju zbog nejasnih pitanja na upitniku, mjernih jedinica ili nejasnih uputa za popunjavanje obrazaca minimalni su jer se pri određivanju sadržaja obrasca vodila briga o dostupnosti podataka.

Osim toga, izvještajne jedinice za sve se informacije ili nejasnoće slobodno mogu obratiti područnim jedinicama Državnog zavoda za statistiku (pružaju pomoć izvještajnim jedinicama pri popunjavanju izvještaja te kontroliraju potpunost i točnost podataka prije slanja u Državni zavod za statistiku) ili izravno Državnom zavodu za statistiku.

Pogreške mjerenja nisu velik problem jer se otkrivaju pri vizualnoj i računskoj kontroli podataka prije unosa podataka u računalo i zadanim strojnim logičko-računskim kontrolama pri obradi podataka u računalo. Zbog uočenih nelogičnosti i pogrešaka kontaktira se s izvještajnim jedinicama radi provjere netočnih i nepotpunih podataka te se oni ispravljaju.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Neodgovor izvještajne jedinice

Istraživanje je iscrpno. Stopa odgovora je 100%. Svi podaci dostupni su u zadanom roku. S izvještajnim se jedinicama kontaktira, a u slučaju kašnjenja u dostavi podataka požuruju se telefonom ili pisanim požurnicama.

Neodgovor za varijable

Nema slučaja neodgovora za varijable. Naime u fazi obrade podataka telefonski se kontaktira s izvještajnim jedinicama ako nisu potpuno ispunile upitnik i traži se ispravak ili nadopunjavanje podataka koji nedostaju. Svakog je mjeseca stopa odgovora 100%.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Neutežena stopa neodgovora:

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
Hrvatska	Hrvatska		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Neutežena stopa neodgovora za određene varijable:

Varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
Stopa neodgovora za sve varijable	Hrvatska	Hrvatska		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2.2.7. Pogreška obrade

Državni zavod za statistiku kontrolira točnost, potpunost i logičnost podataka, šifrira identifikacijske i druge podatke te ih unosi i obrađuje u računalo. Logičko-računska kontrola podataka s upitnika provodi se prije i poslije unosa podataka u računalo. Ispravljaju se netočni i nepotpuni podaci te podaci koji nedostaju.

Unos podataka i šifriranje statističari obavljaju ručno. Logička i računska kontrola podataka provodi se prema zadanim uvjetima.

Ispravak pogrešaka izvještajnih jedinica, šifriranja i unosa podataka obavlja se ručno i u računalu:

- Ručna logičko-računska kontrola podataka s upitnika obavlja se prije unosa podataka u računalo. S izvještajnim jedinicama koje nisu potpuno ispunile izvještaje (netočno, nepotpuno ili nedostaju podaci) telefonski se kontaktira te se traže ispravni i potpuni podaci.
- Računalna logičko-računska kontrola obavlja se nakon unosa podataka u računalo. Izvještaji koji ne zadovoljavaju propisane uvjete prema potrebi se provjeravaju i ispravljaju. Ispravlja se po prioritetima tako da se očite pogreške obično ispravljaju ručno i na njihovo ispravljanje troši se više vremena, dok se manja pozornost posvećuje manjim pogreškama, koje se uglavnom ispravljaju automatskom naredbom u računalu.

2.2.8. Stopa imputacije

Neutežena stopa imputacije za određene varijable:

%

Varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
Sve varijable	Hrvatska	Hrvatska		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije raspoloživo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Revizije su moguće zbog ispravka pogrešaka, promjena u klasifikacijama ili metodologiji.

Rutinske revizije ne provode se jer su svi mjesečni podaci dostupni u skladu s rokovima.

Obavijest o manjim promjenama najavljuju se u Priopćenju u vrijeme uvođenja promjene.

Isto pravilo revizije primjenjuje se za objavljivanje podataka za nacionalne potrebe i pri dostavi podataka u Eurostat.

Revizijska politika objavljivanja podataka Državnog zavoda za statistiku provodi se:

1) ažuriranjem Kalendara objavljivanja statističkih podataka:

Revizijska politika iz područja objavljivanja podataka Državnog zavoda za statistiku provodi se prema unaprijed najavljenim rokovima, ažuriranjem Kalendara objavljivanja statističkih podataka. Prema Zakonu o službenoj statistici, promjene u rokovima objavljivanja publikacija/podataka unaprijed se najavljuju. Državni zavod za statistiku obvezuje se da će svaku promjenu u rokovima objavljivanja (ažuriranje Kalendara objavljivanja statističkih podataka) najaviti najmanje tri radna dana prije datuma koji je bio prvotno najavljen u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Ažuriranje roka objavljivanja podataka ili publikacije (ažuriranje Kalendara objavljivanja statističkih podataka) bez odgađanja se objavljuje na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku tako da se u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka datum promijeni na novi datum te se pokraj Kalendara objavljivanja statističkih podataka stavi obavijest "ažurirano" i točan datum ažuriranja.

Dakle, Kalendar objavljivanja statističkih podataka s prvobitnim rokom objavljivanja određene publikacije/podatka zamjenjuje se novim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka koji sadržava njezin ažurirani rok objavljivanja. Originalni Kalendar objavljivanja statističkih podataka postoji u Službi za publicistiku, koja vodi evidenciju o svakoj promjeni u rokovima objavljivanja publikacija putem baze ažuriranja Kalendara objavljivanja statističkih podataka.

2) objavljivanjem ispravka objavljenih podataka

U slučajevima kad je utvrđeno da objavljeni podaci sadržavaju pogrešku, Državni zavod za statistiku ispravak objavljuje u najkraćem mogućem roku te na najjednostavniji mogući način kako bi omogućio korisnicima da uoče jasnu razliku što je promijenjeno u odnosu na prvobitno objavljene podatke. Ispravak se obavlja označavanjem pogrešnih podataka zvjezdicom te izradom ispravka Priopćenja.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Podaci se objavljuju kao konačni i zato nema revizija podataka. Stoga ne postoje numerički podaci o veličini revizije ni podaci o izvorima revizija.

U slučaju nastanka pogrešaka korigirani podaci objavljuju se u sljedećem izdanju Priopćenja. Podaci koji su promijenjeni u odnosu na prethodno objavljene podatke objavljuju se s komentarom.

Znatne promjene u metodologiji objavljuju se u Priopćenju u vrijeme uvođenja promjene.

Općenita praksa jest da se sve promjene u metodologiji objasne kada se podaci koji se temelje na novoj metodologiji objavljuju prvi put. Informacije o metodološkim promjenama nalaze se u metodološkim uputama koje su sastavni dio tiskanih ili elektroničkih publikacija.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje

U STS bazi podataka podaci se prikazuju u obliku izvornih (neprilagođenih), kalendarski prilagođenih te sezonski i kalendarski prilagođenih apsolutnih vrijednosti.

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje provedeno je metodom X13 ARIMA na tromjesečnoj seriji apsolutnih vrijednosti, koja počinje podacima za prvo tromjesečje 2000.

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje obavlja se za varijable broj stanova u stambenim zgradama i korisna površina zgrada.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Za nacionalne potrebe mjesečni pokazatelji objavljuju se prosječno $T + 45$ dana nakon završetka izvještajnog mjeseca, kao konačni podaci. Za potrebe Eurostata dostavljaju se tromjesečni pokazatelji $T + 60$ dana nakon izvještajnog razdoblja u zadanom obliku, kao konačni podaci.

Obrasci se šalju izvještajnim jedinicama odjedanput (za cijelu godinu), i to početkom siječnja. Rok za dostavu popunjenih obrazaca najkasnije je petog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Prikupljanje obrazaca završava otprilike 20 dana nakon isteka roka za dostavu izvještaja.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata je T + 45 dana.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Priopćenja se objavljuju kako je najavljeno u Kalendaru objavljivanja objavljivanja statističkih podataka (<https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/gradevinarstvo/gradevinske-dozvole/>). Nema vremenskog odmaka između stvarne isporuke podataka i ciljanog datuma kada su trebali biti isporučeni.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost je 1.

4. Pristupačnost i jasnoća

Rezultati mjesečnog izvještaja o izdanim građevinskim dozvolama objavljuju se u sljedećim statističkim publikacijama: Priopćenjima (mjesečnima i godišnjemu), u Excelu na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku pod poveznicom Statistika u nizu (na hrvatskome i engleskom jeziku), STS bazi podataka (bazi kratkoročnih poslovnih statistika) na poveznici <https://stsbaza.dzs.hr/Report> te u Statističkom izvješću "Građevinarstvo". U tim publikacijama nalaze se i kratka metodološka objašnjenja.

Detaljne metodološke upute objavljene su u publikaciji Metodološke upute br. 68 "Mjesečni izvještaj o izdanim odobrenjima za građenje (Revizija)", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012. (na hrvatskome i engleskom jeziku).

Publikacije su dostupne korisnicima u tiskanome i elektroničkom obliku na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/gradevinarstvo/gradevinske-dozvole/>.

Sve publikacije dostupne su svim korisnicima istodobno u 11 sati.

Nitko nema prednost u pristupu publikacijama.

4.1. Priopćenja

Mjesečni podaci o izdanim građevinskim dozvolama redovito se objavljuju u Priopćenjima "Izdane građevinske dozvole", u prosjeku 45 dana nakon isteka mjeseca te u Excelu na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku pod poveznicom Statistika u nizu (na hrvatskome i engleskom jeziku). Tromjesečni podaci o izdanim građevinskim dozvolama prema zahtjevu Eurostata (broj stanova u stambenim zgradama i korisnoj površini zgrada) objavljuju se u STS bazi podataka (bazi kratkoročnih poslovnih statistika) na poveznici <https://stsbaza.dzs.hr/Report>.

Osim mjesečnih Priopćenja, objavljuje se i godišnje Priopćenje "Izdane građevinske dozvole" s detaljnijim podacima.

Objavljeni podaci dostupni su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/gradevinarstvo/gradevinske-dozvole/>.

4.2. Mrežna baza podataka

Tromjesečni podaci o izdanim građevinskim dozvolama se prema zahtjevu Eurostata (broj stanova u stambenim zgradama i korisnoj površini zgrada) objavljuju u STS bazi podataka (bazi kratkoročnih poslovnih statistika), kojoj se može pristupiti s poveznice <https://stsbaza.dzs.hr/Report>.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Nacionalni dokumenti:

- a) Kratke metodološke upute dostupne su u mjesečnim i godišnjim publikacijama.
- b) Detaljne metodološke upute objavljene su u Metodološkim uputama br. 68 "Mjesečni izvještaj o izdanim odobrenjima za građenje (Revizija 2011.)", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012.

Međunarodni dokumenti:

- a) European business statistics compilers' manual for short-term business statistics – 2021 edition
- b) Uredba (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Nije raspoloživo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Svi podaci dostupni su od 2000. te su usporedivi i bez bilo kakvog prekida niza.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija je:

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
Hrvatska	Hrvatska		265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nema ih.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Godišnji operativni troškovi iznose 4 028 sati na godinu.

6.2. Opterećenje

Podatak nije raspoloživ.